

Õiguskantsler

Riigikogu sotsiaalkomisjon
sotsiaalkomisjon@riigikogu.ee

Teie nr

Meie 26.02.2021 nr 6-1/202073/2101245

Lähikontaktsetena karantiini määratud inimeste sissetuleku säilitamine

Lugupeetud Riigikogu sotsiaalkomisjoni esimees

Õiguskantsleri poole pöördus Eesti Väike- ja Keskmiste Ettevõtjate Assotsiatsioon, kes küsis, kas töötervishoiu ja tööohutuse seaduse § 12² kohustab töandjat maksma töotajale haigushüvitist ka siis, kui tööst vabastamise põhjus on karantiin.

Riigikogus toimunud arutelude käigus ilmnas, et osa töandjaid ei ole maksnud lähikontaktsetena karantiini määratud töotajale haigushüvitist, sest nende hinnangul [töotervishoiu ja tööohutuse seadus](#) (TTOS) selleks ei kohusta. Teised töandjad soovivad tagasi sissetuleku ka Covid-19-sse nakatunuga lähikontakti tõttu töölt kõrvale jäänud inimesele.

Lähikontaktsetel on võimalik sissetulekut kaotamata karantiinis olla sel juhul, kui ta saab teha kaugtööd. Kõigil kaugtöö võimalust ei ole. Eriti haavatavad on väiksema sissetulekuga inimesed, sest neil võib olla keeruline majanduslikel põhjustel karantiini jääda.

On kiiduväärne, et Riigikogu otsustas nakkuse leviku tõkestamiseks tagada inimestele (2021. aasta 1. jaanuarist) asendussissetuleku juba teisest töövabastuse päevast alates. See lahendas aga probleemi vaid osaliselt, sest n-ö karantiinilehtede hüvitamise kord jäi mitmeti tõlgendatavaks.

Asjaolu, et osa töotajaid jäid karantiini korral kuni kaheksaks päevaks asendussissetulekuta, selgub Riigikogu sotsiaalkomisjoni istungi [protokollidest](#). Eesti Töandjate Keskkliidu tegevjuht selgitas ühel komisjoni istungil, et „töandjate tagasisidest, mis õnnestus eilse öö ja tänase varahommiku jooksul saada, nähtub, et pooled töandjatest on hüvitanud karantiinilehti ja pooled mitte. /.../ pilt on selgelt kirju ja ei saa öelda, et kõik töandjad ja suured ettevõtted käituvad ühtemoodi“. Ka Riigikogu täiskogu 2020. a [7. detsembri](#) ja [9. detsembri](#) istungite aruteludes käsitleti probleemi, et sugugi kõik töandjad ei korva karantiini ajal saamata jäänud töotasu.

Sotsiaalministeerium on sotsiaalkomisjonile selgitanud, et töandja peab haigushüvitist maksma alati, kui töotajale on väljastatud haigusleht (TTOS § 12² lg 3). Kõik haigushüvitised, mille maksimisest töandja on vabastatud, on loetletud TTOS § 12² lõikes 2. Karantiini selles loetelus ei ole. Karantiinileht on üks haiguslehe alaliike ning töandjal on kohustus seda maksta kui tavalist haigushüvitist.

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

See selgitus ei arvesta asjaolu, et TTOS kohaselt ei ole haigushüvitis määratlemata õigusmõiste, sest TTOS sätestab haigushüvitise mõiste eriseaduse tähenduses ning piiritleb selle haigestumise ja vigastuse korral makstava hüvitisega. RaKS omakorda ei arvesta haigestumise ja vigastuse alla karantiini. Kohustus maksta hüvitist karantiini korral piirab tööandja omandipõhiõigust ja ettevõtlusvabadust. Põhiseaduse § 31 ja § 32 kohaselt tuleb seesugused piirangud sätestada seaduses. Põhiseaduses ette nähtud pädevus- ja vorminõuete eesmärk on tagada põhiseaduse kandvate printsiipide (õigusselguse, õiguskindluse, võimude lahususe ja tasakaalustatuse põhimõtte) järgimine ja tõhusam põhiõiguste kaitse (RKÜKo, [3-3-1-41-06](#), p 21). Sotsiaalkomisjoni istungi protokollist (07.12.2020) on samas näha, et ka Sotsiaalministeeriumi hinnangul tuleb selles küsimuses luua õigusselgus.

On oluline, et töösuhte osapooltele oleks selge, milliste õiguste ja kohustustega neil tuleb arvestada. Seetõttu palun Riigikogul kaaluda erinevaid põhiõigusi ning väljendada oma tahet nn karantiinilehtede hüvitamise küsimuses selgelt seaduses.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Ülle Madise